

Nro. 31.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 15-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Valamint birodalmainak ki terjesztésében, úgy a' tudományoknak és szép mesterségeknek tökéletesítéseken is fáradozatlanul foglalatoskodik a' Fels. Orosz Császárné II *Katalin*. A' múlt 1795-ik esztendőben két el hűnyt nagy Tudós rakott bibliotékájával, és egy természeti gyűjteményes ritkaságokkal szaporította másként is rakott könyves és gyűjteményes tárait. Leg közelebb az ide való Cs. K. udvari nevezetes kép faragónak *Müller Jósefnak* válogatott gyűjteményeit szerezte meg magának itten lévő első rangú követje Gróf *Rasumowsky* által, mellyekért 30000 forintokat

H h

fizettetett le. Rövid idő múlva el fognak azon ritka gyűjtemények *Pétersburg* felé indítani.

Hadi Környülállások.

I. Olasz Országban.

Értésére esvén B. *Boliö* hadi tárnokmesternek, hogy a' Fr. seregek öszve gyűltenek, *Voltriban* nagy magazinumokat készítenek, mellyekből ő világosan észre vehette, hogy valósággal a' *Bochettai* szoros és tsaknem győzhetetlen passust avagy szoros utat akarja az ellenség el foglalni, Mártiusnak 31-dikén néhány seregekből álló tsupportot küldött mind oda a' *Voltágiumi* erősségnek el foglalására, mind *Noviba Pittoni* Generál vezérlése alatt. (Mind az elsőbb, mind az utólsóbb erősség a' *Génua* respublikához tartozik. Az elsőbb az *Apennini* hegyek közt vagyon, az utólsóbb *Lombardia* végső határa mellett helyeztetett kastély, holott minden *Genuából Lombardiába* menő portékáknak magazinuma vagyon). *Pittoni* Generális a' nékie adatott parantsolat szerint April. első napján *Noviból Voltagiumba* masirozott, minekutánna mind amott, mind *Gávi* városában elegendő katona őrizet hagyott volna.

Illyenképen az Olasz Orzági ármadiának nagy részét a' bal szárnya felé vonván, és a' *Lombardiában* még hátra maradt seregeket is oda indítván parantsolatot adott B. *Boliö Colli* F. M. Lajtinántnak, hogy a' *Pedemonti* ármadiánál lévő Cs. Kir. hadi néppel a' *Bormidai* térséget fedezze bé, mellyet szorosán végbe is vitt.

Az előre ki küldetett tábori kémek következő jelentéssel tértek vissza B. *Boliöhöz*: hogy a' *Voltriban* lévő Frantziáság 11000 főből álljon; hogy onnan *Szavonáig* 15000 ember tanyázik; hogy a' tenger partya mentében *Nizzáig* táborozó Fr. seregek mozdulásban légyenek; hogy a' *Nizzai* Grófságba számos segítő nép érkezett, és hogy

még most is a' rekruták ki állításában foglalatoskodik az ellenség.

Sirva panaszolkoznak a' *Génuai* tudósítások, hogy minekutánna a' *Szavónai* erősséget kérések által meg nem nyerhették volna a' Frantziák, nem ügyelvén többé a' *Génuai* kormányzék jussaira, mind azt, mind a' *Della Pennai* erősséget, sőt a' tengerre fekvő tartománynak egy részét is el foglalták, sok tábori munitzióval meg töltötték.

II. A' Rénus környékén.

A' *Manheim* körül fekvő Császári Királyi seregek közt is újabb mozdulások tapasztaltnak Mártiusnak 25-dikén 400 ember masirozott a' *Mihálovich* szabad seregétől *Speyer* vidékére, más nap minden körül belől fekvő helységekben lévő katonaságnak parantsolat adatott, hogy készen tartsák magokat, a' hová újabb seregek fognak le telepedni. A' *Conde* hertzeg *corpusa Bühlből* és *Steinbachból* a' *Hochbergi* Grófságba fog masirozni, 's fő kvártélyya *Herboltzheimban* lenni.

Kettwigből Westfáliából Márt. 30 dikán. A' Frantziáknak szüntelen való mozgásaik és készülleteik ellenkeznek a' békességgel biztató hirekkel. Körülöttünk mint a' hangya annyi a' Frantziaság, ha ma két három ezer el masirozik, hólnap két három annyi jön helyekre. — *Düsseldorfban* 's a' körülötte lévő helységekben dugva vagynak a' házak katonasággal. A' *Hougenpotti* tetőkön számos seregek telepedtek le. *Kayserswertben* szüntelenül dolgoznak, és a' múlt héten igen sok ágyút küldöttek a' *Rénus* bal partjáról a' tulsó partjára.

Wéselből Márt. 30-dikán. A' múlt vasárnap 36 darab 24 fontos ágyú vitetett *Créveldten* keresztül *Düsseldorfba*, este felé az ott kvártélyozott Fr. seregek is oda indultak, helyettek *Venlóból* ismét mások, jöttek de ezek sem fognak itten maradni, hanem tovább masirozni.

Thal-Ehrenbreitsteinből April. első napján. A' Frantziák még most is szorgalmatoskodnak a' *Mósel* bal partján lévő *Pétersbergnek* bé sántzolásában, és a' *Koblentzi* oda vivő hid előtt készült sántzokban számos földel meg töltött hordók (deákul *Gerrae*, németül *Schantzkörben*) helyheztek, kétséggel kivül olly véggel, hogy az *Ehrenbreitsteini* ágyúk tüzétől védelmeztesse az utak. A' Fr. tabori sütő kementzék *Koblentzből Kolóniába* vitettek által. — A' *Rénus* job partjáról a' túlsó partjára által ment emberek vissza nem bocsátanak, félvén, hogy az ő készületeiket ki nyilatkoztatják a' Cs. Kir. népnek.

Nemtsak *Bonn* felé, hanem azon alól is minden *Rénuson* találtatott hajót el vévén a' Frantziák, *Kolónia* alá vitték, hogy ekképen minden kisebb által járásokat bé zárván, egyedül a' *Kolónia alatt* lévő hidon engedjenek szabados által menetelt. Ezen *Kolónia* alá küldetett hajókat Márt. 25 dikén *Düsseldorf* alá küldötték, ott is egy álló hidat akarván tsináltatni.

Olasz Ország.

A' *Szavónai* és *Voltri Genuai* erősségeket erőszakosan el vévén a' Frantziák, ismét azt terjesztették a' Tanáts eleibe, hogyha háromszor 24 óra alatt 15 millió aranyat nem ígérek a' Fr. republikának, le mondanak a' barátságokról. Erre azt felelte a' Tanáts, hogy készebb lészen a' szövetséges fejedelmek mellé állani és az erőszakot erőszakkal vissza verni, mint minden nemzeti törvényvel elenkező kívánságokat bé tellyesíteni. Egyszer mind mindjárt verbunk piatzokat rendelt ki's arra kötelezte magát, hogy minden hadi szolgálatjára álló ifjúnak a' köz embertől fogva a' kapitányig, az egész háború alatt meg kettözött zsoldot fog fizetni, mellynek az a' jó következtése vólt, hogy két nap alatt 1456 ember vett szolgálatot. — Utóljára azt hirdette ki az ott tartó.

ködő Frantzia emigránsokra nézve, hogy a' ki meg nem mutathatja, hogy 18 hólnapoktól fogva tulajdon értekeből élt, háromszor 24 óra alatt a' városból, és 9 nap alatt az egész *Génuai* respublikából takarodjon ki.

A' *Provintziai* tartomány körül fel's aláúszkáló Angliai flottának fel tett tzelja abból áll, hogy a' *Tuloni* Fr. flottának és a' *Kádixi* kikötő helyben lévő eskadrénak egyesülését, nem külömben a' Frantziáknak a' zenebonáskodó *Szárdusokhoz* való meneteleket meg akadalyoztassa. A' *Tunisi* haramja köz társaság kedvezni láttatik a' Frantzia respublikának, mellyet az által nyilatkozott ki leg közelebb, hogy *Tunishoz* nem melleze egy gazdag Anglus kereskedő hajót el engedett fogattatni a' Fr. kapzsi hajók által, és midön elégtételt kívánt volna tőle az Anglus Consul, semmi kívánt választ nem adott.

Majlandból Márt. 21-dikén Az itten lévő Cs. K. armadiának mostani fő kormányozója B. *Bolió* hadi tárnokmester a' múlt szombaton *Páviából* ide jövén hosszas conferentziát tartott *Ferdinánd* fő hertzeggel, hanem más nap ismét vissza ment a' *Páviai* fő kvártélyba. A' hegyek közt tanyázott Frantziák közzül 300 ember fagyott meg. — A' *Florentziában* lévő Fr. minister egynéhány conferentziát tartván a' *Toskánai* ministerrel egymás után 3 kurirt küldött *Párisba*. A' *Provinciai* kikötő helyekből 54 gabonás hajó ment az Olasz Országi Fr. armadiához.

Frantzia Ország.

A' Fr. finantz minister által közönségessé tetett tudósítás szerént, a' múlt Márt. 20-dik napjáig 1062 millió liver ment bé assignátában az erőltetett költsönözés által, és 3 millió 670000 liver kész pénzben. Harmad nappal annakutánna ismét 656 millió liver assignáta égettetett meg, melly a' már annakelőtte meg égettettekkel egy-

gyütt 12 milliárdra és 3 millió liversre megyen. A' még folyamatban lévő assignátáknak száma 27 milliárd, 996 millió, 445428 liversre tétetik, melyeket az úgy nevezett mandátákkal fel kell tserélni. —

A' *Párisi* Directorium hosszas hirdetményt tétett közönségessé, az újonnan koholt papiros pénz neméről a' mandátákról, mellyben a' többi közt azzal kérkedik, hogy ezen eszköz által ismét új kútfeje fakadt ki a' nemzet boldogságának; hogy annak rendkívül való haszna kinek kinek szemébe ötlhető; hogy ez által az usorásoknak fősvénysége tökéletesen megfojtatik 's a' t. Ezt a' hirdetményét következő igékkel fejezi bé. Már is érkezhetőképen tapasztalhatják az assignátáknak birtokosai ezen jó rendelkezésnek szerentsés következéseit, mivel nemhogy alább szállott volna azoknak betse, sőt még inkább nevedett. Hogyha a' törvény bé fog tellyesíteni, majdan gyümöltshozó harmat eleveníti meg boldog földünket; az emészto uzsorának pusztításai meg szünnek, és újobban virágozni fognak a' kereskedés és a' mesterségek.

Most már a' *Párisi* officialis újság levelek is megvallyák, hogy *Pichegrü* Generális tapasztalván a' fő kormányzéknek maga eránt való hidegségét bútsút vett a' *Rénusi* armádiának kormányozásától, és *Arcoisban* maga hazájában akar magános életet élni. Leginkább azért idegenedett el hivataljától, 's azért lépett le a' *Márs* teatro-máról, hogy ő soha sem javasolta a' Rénusjobb partjára való által jövetelét a' Fr. armadiának, *Jourdán* Generális pedig ellenkező értelemben vólt 's vagyon még most is, és a' múlt nyáron is az ő armadiájának egy része jött által a' nevezett folyó vizen. A' *Párisi* kormányzéknek, a' melly még most is a' *Rénuson* való által jöveteléről álmodozik, jobban tettven a' *Jourdán* mint a' *Pichegrü* tanácsadása, nem igen sokáig maraszgatta ezt a' hazájának sokat használt nagy vezérjét, hanem

csak hamar reá állott kérésére. Tartsuk meg, hogy még most is kétségbe hozzák néhány *Párisi* közönséges levelek ezen hirnek valóságát.

A' *Chouánsok* ellen folyó hadakozás még most is változó szerentsével viseltetik, és bátor már gyakorta vezettek legyen is ők: még is mindazáltal most is álhatatosak fel tételekben, és tisztelesen meg akarják bosszúllani el fogatott 's megöletett vezérjeiknek kegyetlen halálát. A' patrióta seregek számos colonnékra lévén fel oltatva és kevés nyugodalmat nyervén magoknak, megúnták a' *Chouánsokkal* való sanyarú hadakozást.

Henry Generál adjutáns, a' ki még ekkorig minden királyt kívánókkal való ütközetben megkülönböztette önnön magát, Márt. 8-dikán, *Angerstöl* nem messze nyóltzvanad magával, 1200 *Chouansokra* bukkánván vitézi módon védelmezte magát, hanem végtére is engedni kellett nékie a' nagy erőnek. Viaskodásában nagy sebet kapván, katonáival együtt öszve aprítatott. Kiváltképen azért mutogatják magokat *Kis Britanniában* számosan, 's azért tesznek imitt amott próbát, hogy *Hoche* Generálisnak figyelmetességét magokra vonván szabadabb kezekeet adhassanak a' *Wendeistáknak*, a' kikkel néhány időtől fogva mostoha anya módon bánik a' hadi szerentse. *Charette* Rojalista Generálisnak *Travot* patrióta Generális kezébe lett eséséről, és a' múlt Márt. 26-dikán világból lett ki végeztetéséről többé leg kissebb kétség sem lehet. Valamiképen *Stofletet*, úgy ezt is a' parasztok árútták el. Nemtsak a' *Ligeris* folyó vizén túl, nemtsak *Kis Britanniában* és *Normandiában*, hanem másutt is újabb támadások ütök ki magokat. A' *Corezsei* és *Lothi* osztályban erőszakkal táborba küldetett ifjak vissza szökvén a' *Royalistákkal* öszve kaptasolták magokat, és már egynéhányzorüstökbe kapván a' patriótákkal, ezeket vissza verték. Megzaboláztatásokra *Ambert* Generális küldetett a' körül belől lévő nemzeti Gárdistákkal.

A' *Sarthei* osztályban (*Normandia* tartományában) öszve tsuportozot békételen papok és requisitio alá tétetett ifjak szerentsétlenebbek vóltak amazoknál, mivel ellenek küldetvén a' *Charentei* vadász katonák, és nemzeti gárdisták, rész szerént öszve vagdaltattak, rész szerént fogságba ejtettek. Hasonló szomorú sorsra jutottak a' *Kalvadósi* és *Indrei* osztályokban fel támadt papok, ifjak, és mások, a' kik noha meg lehetősz számmal vóltanak: mindazáltal diadalmat vettek rajtok a' *Desenfant* Generális lovas és gyalog katonái, és minekutánna közzülök 70 ember el hüllott, 37 el fogattatott vólna, a' vezérjek is *Maracs* kéntelen vólt magát fel adni, a' ki harmad nap múlva a' reá mondatott hadi törvény szerént agyon lövetett.

Grandville környékén is (*Normandiának* tengerre fekvő részén) számos királyt kívánók mutogatják magokat, kiktől való félelem miatt annak kikötő helyéből sem ki, sem abba bé menni senki is nem bátorkodik. Ezeknek vezérek *Trote* felettébb bátran viseli magát, 's azzal ditsekedik, hogyha puskapora 's munitziója elegendő vólna, kész vólna a' patriotákkal szembe szállani.

A' *Quotidienne* nevű *Párisi* újság levél szerént az egész Fr. nemzet szivszakadva várja a' békességet.

Nagy Britannia.

A' Szeretsenekkel való kereskedésnek el törése eránt tett fel tételnek 4 hólnapokra lett halasztásának alkalmatosságával nagy vetélkedés vólt az alsó Parlamentomban. Egy valaki azt mondotta, hogy méltók vólnának az emberrel kereskedők 14 esztendeig való számkivetésre küldtetni *Botony Bayba*. — *Smith* Generál ezen kereskedésnek rógiségéből akarta annak igasságos vóltát meg mutatni. Ennekelőtte 200 esztendővel, *Ugymond* ő, jóvá hagyta azt a' Parlamentom, hát ugyan böltsebbek akarnának é a' mostan élők régi

őseiknél lenni? Sok olly dolgok vagynak e' világon, a' mellyek magokban gondoltatván nem egészen igazságosak, még is el kell azokat a' Statusnak türni és védelmezni. A' *matrósoknak*, az az, a' hajós legényeknek erőszakos el fogattatások ellenkezik a' *Brittanniai* szabadsággal, de azért még sem lehet azt el törteni; a' hol az egésznek halzna kívánja, nem kell ott az igazságnak szavára halgatni. A' Parlamentomnak egyetlen egy tagja sem mehetne honnyába tsendessen, meg nem ehetné vatsoráját jó izzel, hogyha az Amérikai *Plántások* eránt ezt a' nagy igazságtalanságot mivelné, a' kiknek ezen kereskedés által okoztatandó kárt szükségképen vissza kellene pótolni 's a' t. *Ezen fontos tikkelynek folytatását a' jövő posta napra halasztjuk.*

Elegyes Tudósítások.

A' *Biponti* uralkodó hertzegnek hitvese *Mária Wilhelmina Augusta* született *Hesszen-Darmstadt* Landgrófné hosszas és fájdalmas száraz betegsége után *Rohrbachban Heidelbergának* szomszédságában, Márt. 30-dik napján meg holt, kinek meg hült tetemei, maga előre tett rendelése szerént, *Darmstadtba* vitettek által. — A' *Párisban* lévő Svéciai követnek hitvese *B. Staelné Lausannában* múltat. — Fr. Országának *Provinciai* nevű tartományában feltébb sok kárt okozott a' múlt Mártiusi hideg, úgyannyira, hogy a' *Craui* nagy térségben legelt 500000 ideji bárányok és anya juhok közül 400000-nél több meg fagyott. Az utasok közzül is sokan meredve találtattak. — Azok a' *Friziai* deputatusok, a' kik a' *Hágai* Convent által meg határozott módon le nem tették a' hitet, ki rekesztettek a' gyüllésből. — A' harang szó vagy más közönséges jelek által templomba való menetelre adatni szokott jeladás az egész *Batáviai* respublikában meg tiltatott. — A' miólta *Krakaut* el foglaltatta a' *Bétsi* udvar, azólta számos mester emberek, kereskedők, speculánsok 's több effélék mentenek

oda. — *Stoffet* tisztbéli követője *Autichamp* Generális egy 800 főből álló patrióta sereget nagyon meg vert *Pont-Barre* mellett. — Egy *Párisi* ifjú meg fogattatván azért, hogy az armádiához nem akart menni, azzal mentette magát, hogy ő kézszebb léfzen magát meg ölni, mint más által magát meg öletni engedni, és a' midön mások nem is gondolták volna, magát főbe lötte. — A' *Dantzigi* kereskedőknek meg tiltatott az életnek más idegen tartományokba való ki vitele. — A' fényes *Porta* szoros szövetséget kötött a' *Persákkal*. — Száz ezrendötől fogva semmi *Velentzei* hajónak meg nem engedtetett a' Török kikötő helyekbe való bé menetel, a' mostan uralkodó Császár ezt is meg engedte. — A' tudva lévő ferdősnek, a' ki t. i. azt költötte, hogy a' Sz. Pápa után lesekkedjenek a' gonosz emberek, ki kellett menni a' Sz. Péter birodalmából. — *Brisgóviában* *Freyburghoz* nem meszse öfzve találkozáván két kóldús, tudakozzák egymástól, ki mennnyit keresett kóldulása által, mondja a' vénebbik, hogy ő 6 Fr. tallért gyűjtött öfzve 's meg is mutatja az ifjabb kóldús-nak; ez szerentsétlenebb lévén amannak a' pénzét magáévá akarta tenni, de hogy és miképen ki nem találta a' módját, midön más fél óránira vólnának *Freiburghoz*, mondja a' vénebb kóldús az ifjabbnak, hogy ötet felettébb nyomorgatják a' fő tetvek, üljünk le, *úgymond* az ifjabb majd keresek én a' fejedbe; engedett a' vénebb szavának, 's mindketten le ülven ölébe hajtja a' fejét, amaz addig keresi 's öli tetveit, hogy titkon ki vévén táskájából a' késit a' szegény vén kóldusnak a' nyakát el vágta, 's ilyenképen minden tetveitől meg mentette. — *Károly* fő hertzegnek, és már most Német Birodalombéli Feldmarsálnak tábori equipázsija Márt. 30-dikán érkezett *Moguntziába*. (A' Német Birodalombéli Feldmarsalság 40000 forint ezrendei fizetéssel vagy on öfzve köttetve). — *Hasting* úr az Angliához tartozó napkeleti Indiai örökségeknek vólt kórmányozója, a' ki 15 ezteideig folyt processusában gyözödelmeskedett,

elzrendőnként 4000 font sterling pensiót, és 17 elzrendőre 50000 font sterliget kapott költsön fejében a' napkeleti Indiai kereskedő társaságtól, még pedig minden interes nélkül. — Az eddig *Londonban* vólt, de most *Párisba* által tétetett Spanyol követ *Marquis del Campo* a' *Calaisi* kikötő helybe lett érkezésekor nagy ágyú ropogásokkal és különös tisztelettel fogadtatott. — *Fridrik Orániai* hertzeg, a' ki Márt. 27-dikén érkezett *Cuxhavenbe* *Hamburg* Német Országi szabad városnak kikötő helyébe, *Bétsbe* váratik. — — — *O'Hara* Anglus Generális és *Gibráltár* várának kórmányozója félvén a' Spanyolok' reá való ütésétől több katona őrizetet kért magának. — *Sir Sidney Smith* a' tengerre fekvő *Francia* kórmányok körül járkálván fel's alá, igen sok puskaport és munitziót küldött a' *Royalisták* nak. — A' *Wallisi* hertzogségben gazdag vas bányák találtattak. — Sok Fr. seregek küldettek Spanyol hajókon napnyugoti Indiába. — Két nevezetes Anglusok *Jónes* és *Binus Birminghamban* megfogattak, azért, hogy tsak a' minap hozatott *Bill* ellen 49 személynél többen gyüllöttek hozzájuk, és rosszul szóllottak a' mostani kórmányozásról. Egy *Londoni* vén és fősvény asszony magához hivatván a' papját's panaszolkodván, hogy ő igen beteg, és minden szeme eleibe ötlő tárgyat kétfelát, amaz ekként vizsgálta őtet: *Igen jól vagyonnints oka az asszonynak az el tsüggedésre, olvass meg a' pénzét's bizonyosan mindjárt meg fog gyógyúlni.* — A' *Lombardiába* rendeltetett *Nápoly* hadi seregek 10121 főből állanak. — A' *Rómában* lévő Császári kápolnában 3 napi közönséges áhétatosság tartatott a' Cs. K. fegyvernek jövővendőbéli szerentséjéért. — A' *Lengyel* Országi úkereszmények által 1 millió 140000 lélekkal szaporodott *Prusszia* Ország. — *Mária Kristina* fő hertzeg asszony 15000 inget és sok darab mondúr készitetett maga költségén a' Cs. K. ármadia számára. Hasonló hazafiúi buzgóságot mutattak a' hertzogsége udvari tisztjei és tselédjei, a' kik fize

tésekhöz képest ki több ki kevesebb katona ingeket varrattak. — A' *Cubai* szigetből sok vad vadász ebek küldettek a' *Jamajkai* szigetbe a' hegyes völgyes tartományokban lappangó pártos *Maroonsok*nak ki nyomozásokra és öszve tépetésekre. — A' *Szárdiniai* K. armádia 20000 rekrutával szaporitatott, minden familia, mellyben 4 fegyvert fogható férfi vólt, egy rekrutát tartozott adni — *Alsó Alsátziában* szaporodik a' királyt kívánóknak száma, minden férfiak, sőt még a' 12 esztendőös gyermekek is fegyvert fognak, és sok polgári hitet le nem tett papok gyüllenek oda öszve. — *Hatry* Fr. Generális *Luxenburg* várának el foglálója lett a' Fr. respublika benn lévő armadiájának az *Olafz* Országba küldetett *Buonaporte* Generális helyett fő kormányozójává. — Az 500 személyből álló Tanátsban *Doulcet*, az öreg Tanátsban *Creuze-Latouche* lettek Márt. 21 dikén előülökké. — A' *Nápolyi* első Status ministert *Actont* a' Fr. respnblika meg esküdt ellenségének nevezi a' *Párisi* officialis újság. A' nyomtató sajtóknak tökéletes szabadságát meg lehetősen használják a' gonosz *Jakobinusok*. Az úgy nevezett *Ami du Peuple* újság leveleknek írója igen tüzes ditsériát írt *Roberspierről*, a' régi időknek leg nagyobb törvénytévőihez *Móseshez* és *Lycurgushoz* hasonlítván ötet. — A' *Párisban* lévő *Hollandiai* követek minden *Párisi* újságlevelekben különös ditsérettel emlékeztek a' *Batáviai* Convent első előülőjéről a' meg hólt *Péter Pálról*. — *Hoche* patrióta Generális maga tiztjei között négyet azért kasszirozott, mivel nagyon az itálnak adták magokat — *Marsiliában* minden klúbok és politika társaságok meg tiltattak; és azok ellen is, a' kik vagy tilalmas dallokat énekelnek, vagy rosszul beszélnek a' mostani igazgatókról, kemény tilalmak adattak ki. — A' *Rémisi* tömlötzben két emigrált de titkon hazájokba vissza tért papok vóltak, kiknek egyikére már ki mondatott a' halálos sententzia, a' másika hasonló sorsot várt. Öt asszony személynek meg esvén rajtok a' szive, engedelmet

kértek és nyertek is a' hozzájok való bé menetel-
 re, a' melly alkalmatossággal egy más asszony is
 bé botsátatott fogoly rokonához. Látván am-
 azok a' jó alkalmatosságot, hirtelen asszony kön-
 tösbe öltöztetik a' papokat 's szépen ki vezetik
 őket a' tömlötzből. A' tömlötztartó minden gya-
 núság nélkül ki botsátja őket, nem tudván, hogy
 még egy asszony maradt a' tömlötzben. Néhány
 szempillantás múltán maga is bé menvén oda, a'
 hatodik asszonyt ott találja, de a' papokat nem.
 A' polgári előjáróknak bé jelentvén a' dolgot, kér-
 dőre vonatott a' hátra maradott asszony, a' ki nem
 esmérvén a' ki ment 5 asszony személyt semmit
 sem tudott felölök mondani. — Egy *Párisi* hal-
 áruló kofára 1000 liver kész pénz vettetett az eröl-
 tetett költsönözés ki olztásának alkalmatosságá-
 val, mellynek ki fizetésére elégtelennek lenni érez-
 vén magát, az olztály jegyzőjével instántziát ira-
 tott a' Directoriumnak. Mivel pedig nem az ő
 inye szerént való goromba ki fejezésekkel vólt az
 instántzia irva, maga személyesen jelent meg a'
 Directorium előtt, és ámbár hathatós szókkal meg-
 mutatta legyen is azon adó le fizetésére való te-
 hetetlenségét: mindazáltal semmi el nem enged-
 tetett néki abból, hanem két meg határozott idő
 úgymint a' Fr. új kalendárium szerént a' *Pluiose*
 az az, az essős, és a' *Ventose*, az az, a' szeles hólna-
 pok (a' mi kalendariumunk szerént *Februarius* és
Martius) engedtetek nékie a' reá vetett summának
 ki fizetésére. Ezen ken ény sententzián keményen
 meg bosszonkodván a' kofa, nagy morgással ment
 el a' Directorium elől, 's a' gyűllés ház ajtajához
 érvén, vissza fordúlt, 's elől hátúl meg ütven ma-
 gának kezével, így szóllott: *Voila mon Pluvios —*
et Voila mon ventos — faites vous en payer Citoi-
ens, az az, Polgárok! itt van az essős, itt a' sze-
les innen vegyétek ki a' fizetést!

Magyar Ország.

Peletjéről Zemplén Vármegyében Mart. 17-kén.
 Nálunk is valamint másutt az egélz télen olly szép

és meleg idők jártak, hogy a' gyenge méhetskék is küpöjökbl minden nap ki 's bé járkáltak, a' fák bimbóztak, és a' gazda emberek is szántottak. Hanem most már egy hólnaptól fogva hideg szelek, kemény derek, és ollykor sűrű havak is uralkodnak, a' kiknek kedvek 's szükségek vagyon a' jégre, böven meg tölthetik jég vermeiket. Itten is sok helyeken tüzet a' levegő égből le húltni láttak, a' hová futott emberek olly forma vért szemlélték a' földön, mint mikor az ökor mentibe vizell.

A' mi környékünkön Istennek hálá egészségesek az emberek, hanem némelly helységeekben, mint a' miénkben is, hullani kezdett a' szarvas marha. *Borsiban* lakik egy majoros, a' ki ifjúságában Cs. Kir. majorokban tanulván a' marhák nyavalyájoknak orvoslását, kérésünkre hozzánk ki jött, és mind itt, mind más megyénkbeli helységeekben sok marhát meg mentett a' dögtől.

Szatthmár Vármegyében Márt. 14-dikén. A' farsang utólján nagy tűz támadván *Szinyér Varrallyán*, az egész város el égett volna, ha az ott lakó plébánus Tiszt. *Bakai János* úr annak idejében a' tűz óltásra nem ment, és maga jó példája által a' lakosokat is fel nem buzdította volna azon szerentsétlenségnek el fordítására. A' meggyulladott házba maga bé menván, a' benn vólt házi butorokat ki ragadta; fáradhatatlan iparkodása közt a' rajta lévő köntöse is rész szerént ölzve szakadozott, rész szerént pedig meg égett. Ennek a' Tisztelendő férfiúnak lehet leg inkább tulajdonítani, hogy noha akkor nagy szél futt, még is 3 háznál többet meg nem emészthetett a' tűz.

Ugyan azon Vármegyéből Márt. 18-kán. Egy szegény sorsú szüléinek szomorúságára fel tseperedett 's el fájt 18 esztendős ifjú, ki már a' tizparantsolatnak tsaknem minden tzikkelyeit meg rontotta, egy szóval, ki a' feslett erköltstelenségnek egy rövid summája vala, nem régen egy háznak az ablakán bé botsátkozván az aluvó vendé-

geket körül tapogatta, egyiknek a' derekáról heveder övét, mellyben 35 forint vólt, le óldotta, 's azzal ismét ki ugrott az ablakon. Egy a' vendégek közzül észre vévén a' gonosz ifjat utánna lest vetett, de mivel félt a' gonosztévő kezében vólt bunkós bottól, lármát ütni nem bátorzkodott, hanem más nap bé vádolván ötet a' bíró kezébe adatta. A' Vármegye tömlötzébe vitetvén a' gonosz ifju meg betegedett, de mivel tettetésnek lenni vélte a' bíró a' dolgát, ki nem botsátotta mind addig, mig tsak ugyan meg hólt. Így akart az Isten a' gonosz ifjaknak rettentésekre, feslett életének példásan véget vetni, ki is a' következett napon, mint már meg jegyzett gonosztévő, szamártemetéssel el is temettetett.

T u d ó s i t á s.

A' M. Merkur jelenti: hogy *Bétsben* éppen most a' sajtó alatt vagyon illy tzmű munka: *Egynéhány Hazai utazások' le írása, Tót és Horváth Országok' rövid esmértetésével egygyütt in 8-vo majóri.* Fog állani 22 árkusból, és lélsznek hozzája 10 rézmettázések. A' munka több tekintetben interessans, annyival inkább, minthogy a' maga nemében első, és ha tsak próba is, de követésre serkentő példa. Mert hazánkról mind magunkra nézve keveset írták hazánkfiai, mind az idegenekre nézve; úgy, hogy ezek Hazánkat, tsak más idegenek le írásaiból és azért is igen híjánosan esmérik nagyobbára. A' munkának árra 2 fl. 15 xr. szabadtatik, azonban a' könyvárosoknak, a' kik 50-en felül akarnak venni, 20 per Centum fog el engedődni, azoknak pedig, a' kik tized vesznek, a' tizedik exemplár ingyen adatik. — A' munka két hólnapok alatt e' következendő helyeken fog találtani:

Bétsben: A' M. Mercurius' írójánál.

Posonban: Fűskúti Landerer Mihály könyvnyomtató.

Pesten: Mossótzai Institoris könyvkötő

Debreretzenben: T. Prof. Szilágyi Gábor.
N. Váradon: T. Szaklányi Dániel Prédikátor.
Sáros Patakon: Prof. Kövi Sándor.
R. Komáromban: T. Mindszenti Sámuel Prédikátor.

Pápán: Professor Látzai József

Győrött: A' Tilz. Ref. Prédikátor úrnál.

Pétsett és Zágrábon Horváth Országban, nem különben Fiumében: a' Magyar nyelv Professorainál.

Erdélyben, Kolosvárat: Ifjabb Doctor Pataki Sámuel.

M. Vásárhelyt: T. Prof. Basa István.

N. Enyeden: T. Prof. Benke Mihály uraknál.

A' kik azonban még ebben a' hólnapban, a' M. Merkúr íróját *Bétsben*, csak bizonyossá tejéndik is valamely exemplárnak meg vétele felől, azok nem a' fellyebb meg írt, hanem óltsóbb árron, u. m. 1 fl. 45 xron fogják kapni exemplárjaikat.

* * *

Már 3 esztendeje, mióta szabad királyi *Pest* városában a' Magyar olvasó könyv bóltot (*Kabinetet*) fel állítván azt minden ki telhetőképen újkönyvekkel szaporitom: szállásomat pedig Mélt. *Ürményi* uraság házához mostanság változtatván, ottan az Evangelikusok templomának által ellenében egy téres és mind olvasásra szolgálendő, mind különbkülönbféle crudában találendő, mind pedig len bé köttetett illendő árron el adandó könyveim el rendelésére alkalmas 's a' jövő *Májusnak* 6-dik napján leg először fel nyitandó bóltom lészen. Mellyhezképest közelébb esendő *Medardus* Pesti vásár alkalmatosságával az említett könyveim catalogusával is igyekezem a' Nemes Publicumot alázatosan meg udvarolni. Pesten April. 8-dikán 1796.

Mossótzty *Institoris Gábor* könyvkötő, és a' Magy. olvasó kabinetnek Birtokossa.

D. D. S.